

Vibeke Randen Gustafsson och Anne van Wijland ska i ett skolprojekt fånga upp barn och unga som inte mår bra. FOTO: LASSE OTTOSSON

Fakta Topper kurs (Kanjertraining)

- Kanjertraining har sitt ursprung i Nederländerna och har funnits i över 20 år.
- I Nederländerna jobbar mer än 2 000 skolor och runt 40 centrum med vårdprogrammet om social-emotionell utveckling och mobbing.
- Utvecklades 1996 av psykologen och tidigare grundskolläraren Gerard Weide.
- Är inriktad på barn i åldrarna 4-16 år.
- Passar alla barn då den stärker självförtroende och självkänsla, men riktar sig främst till dem som inte mår bra hemma eller i skolan och har emotionell problematik, beteendeproblematik och/eller lågt självförtroende.
- Barnen deltar i olika gruppkonversationer baserade på den kognitiva beteendeterapi.
- Kursen är evidensbaserad och genomförs av licensierad personal.
- Topper Kurs AB, som drivs av Anne van Wijland och Vibeke Randen Gustafsson, har ensamrätt att implementera kursen i Sverige.

Anne och Vibeke arbetar för ökad psykisk hälsa bland barn

KRISTIANSTAD

Psykisk ohälsa ökar bland barn och unga i Sverige. Den trenden vill barnpsykologen Anne och samtalsterapeuten Vibeke bryta. I höst startar de ett unikt pilotprojekt på förskolor och skolor i Kristianstads kommun.

Målet är att fånga upp barn och unga som inte mår bra för att stärka deras psykiska hälsa. – Det kan vara barn som är blyga, agerar bossigt, mobbar, blir mobbade, känner sig kränkta eller utanför. Men egentligen passar projektet till alla barn, säger Anne van Wijland.

Pilotprojektet har fått 125 000 kronor ur Sten K Johnsons stiftelse, som "stödjer gränsöverskridande initiativ och nytänkande individer som vågar ge sig in i oprövade landskap för att utveckla nya vägar framåt".

Både Anne van Wijland, 40, och Vibeke Randen Gus-

tafsson, 45, har i sina yrken mött problematiken med barns och ungas ökande psykiska ohälsa.

Samtidigt vet de att tillgängligheten för att få hjälp brister. Det kan vara gleshet med kuratorer och skolpsykologer och det är kö till barn- och ungdomspsykiatri.

– Det finns även ett stort gap mellan vården i skolan och övrig vård, det vill vi minska. Om mobbning hanteras på skolorna skulle kanske hälften av barnen inte hamna i sjukvården, säger Anne, som tidigare arbetat på barn och ungdomspsykiatri i Kristianstad.

Att i tidig ålder ha social problematik kan leda till ex-

Vi vill fånga upp barn och unga i Sverige som inte mår bra och bidra till en ökad psykisk hälsa.

Vibeke Randen Gustafsson

empelvis depression och skolavhopp, eller att barn inte klarar att nå kunskapsmålen i skolan. Så målet är att fånga upp barn och unga som inte mår bra innan de utvecklar allvarlig psykosociala problematik.

Topper kurs (Kanjertraining) har sitt ursprung i Nederländerna sedan 20 år och finns på över 2 000 skolor och vårdcentrum med goda resultat. Barns och ungas självförtroende har ökat och både utåtagerande och inåtvänd problematik minskat.

– Det blir även mer lugn och ro i klassrummen när man känner mer respekt för

Kursen innehåller mycket rollspel och andra gruppövningar baserade på den kognitiva beteendeterapi.

vara, vilket ytterligare skapar förutsättningar för ökat fokus och bättre skolresultat, säger Vibeke.

Nu har Anne, som kom till Sverige från Nederländerna för sex år sedan, och Vibeke, som i sin tur flyttat till Sverige från Norge, fått ensamrätt att starta och arbeta med Topper kurs i Sverige.

Projektet fokuserar på psykisk hälsa och en trygg miljö i skolan och på att minska och förebygga sociala problematik hos barn och unga.

– Vi vill fånga upp barn och unga i Sverige som inte

mår bra och bidra till en ökad psykisk hälsa. Många barn som behöver stöd får inte det, säger Vibeke.

Skolan är en viktig arena, här samlas barn och unga i vardagen. Och i höst startar de båda Åhusbaserade kvinnorna ett pilotprojekt i Kristianstads kommun under ett halvt år. På en förskola och två skolor ska de driva fem olika grupper med barn i åldrarna 5–10 år och under skoltid.

Konkret så går barnen en kurs. Metodiken går ut på att medvetandegöra beteenden hos barnen, som väljs ut efter behov av lärare och kuratorer.

– Barnen ges verktyg att möta sociala situationer som de kan uppleva som jobbiga. De får lära sig att de har ett val, säger Anne.

Kursen innehåller mycket rollspel och andra gruppövningar baserade på den kognitiva beteendeterapi.

– Barnen lär sig massor av viktiga saker, medan de upplever att det är roligt och lekfullt att vara med, säger Anne, som i Nederländerna har jobbat med likadana kurser.

Barnen får öva sig i att se positivt på sig själva och andra, och att respektera gränser.

– Resultatet blir att barnen känner sig starkare och tryggare som individ och i grupp med andra, säger Vibeke.

Höstens pilotprojekt kommer att utvärderas. Därefter hoppas Anne van Wijland och Vibeke Randen Gustafsson på en fortsättning i fler av kommunens skolor.

Birgitta Mattisson